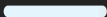

KOMPETENCJE
KLUCZOWE

Co tak naprawdę oznaczają kompetencje kluczowe?

Dlaczego są ważne?

Sprawdź, czy i jak można podnosić swoje kompetencje.

Dzisiejszy świat zmienia się w bardzo szybkim tempie.

Umiejętności i kompetencje potrzebne nam by móc

swobodnie korzystać z dobrodziejstw świata,

społeczeństwa także podlegają takim zmianom. Każdy z nas

będzie potrzebował coraz to nowych, i dość szerokich,

kompetencji by móc dobrze funkcjonować, uczyć się

doskonalić się, by znaleźć i utrzymać (wymarzoną) pracę.

Ciągły wzrost gospodarki i zmiany otaczającego świata

pociągają za sobą potrzebę ciągłego rozwoju osobistego,

w tym kompetencji zwanych kluczowymi.

„Kompetencje kluczowe to kompetencje, których wszyscy potrzebujemy do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego, zrównoważonego stylu życia, udanego życia w pokojowych społeczeństwach, kierowania życiem w sposób prozdrowotny i aktywnego obywatelstwa. Rozwijają się one w perspektywie uczenia się przez całe życie, począwszy od wczesnego dzieciństwa przez całe dorosłe życie, za pomocą uczenia się formalnego, poza-formalnego i nieformalnego, we wszystkich kontekstach, w tym w rodzinie, szkole, miejscu pracy, sąsiedztwie i innych społecznościach”

Źródło: Zalecenia Rady Unii Europejskiej
w sprawie kompetencji kluczowych
w procesie uczenia się przez całe życie, 2018 r.

Kompetencje kluczowe (ang. key competences) definicja

Chcąc obrazowo opisać czym są kompetencje kluczowe można użyć metafory i porównać "kompetencje kluczowe" do swoistego klucza otwierającego drzwi do sukcesu i do współczesnego świata. Stanowią one odpowiedź na potrzebę zachodzących zmian oraz wzrostu gospodarczego. Sprzyjają włączeniu społecznemu, spójności społecznej i rozwijaniu kultury demokratycznej (zgodnie z definicją w Zaleceniach Rady Unii Europejskiej w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie z 2018 r.)

Kompetencje kluczowe są definiowane jako połączenie:

- wiedzy,
- umiejętności
- postaw

Wiedzę rozumie się jako fakty i liczby, pojęcia, idee i teorie, które są już ugruntowane i pomagają zrozumieć określoną dziedzinę lub zagadnienie;

Umiejętności to zdolność i możliwość realizacji przez człowieka określonych procesów i korzystania z istniejącej wiedzy do osiągnięcia wyników;

Postawy opisują gotowość i skłonność osoby do działania lub reagowania na idee, osoby lub sytuacje.

Wyróżniamy na dzień dzisiejszy osiem kompetencji kluczowych:

1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
2. Kompetencje w zakresie wielojęzyczności,
3. Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
4. Kompetencje cyfrowe,
5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
6. Kompetencje obywatelskie,
7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,
8. Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturowej.

Wszystkie kompetencje kluczowe są tak samo ważne.

Kompetencje mogą być stosowane w wielu różnych kontekstach i kombinacjach.

Zakresy kompetencji kluczowych mogą pokrywać się i są ze sobą powiązane. Elementy niezbędne w jednej dziedzinie wspierają kompetencje w innej. Takie umiejętności jak: praca zespołowa, rozwiązywanie problemów, umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne, umiejętności analityczne, kreatywność i umiejętności międzykulturowe są obecne we wszystkich kompetencjach kluczowych. Umiejętności te są także kluczowe dla np.: rozwoju zawodowego, zdobycia i utrzymania pracy.

Czy można rozwijać kompetencje kluczowe? Oczywiście, że tak.

Kompetencje kluczowe towarzyszą nam i rozwijamy je przez całe życie. Na każdym etapie życia, począwszy od edukacji szkolnej, formalnej, pracy zawodowej, edukacji poza-formalnej, doskonalenia osobistego i zawodowego, mamy możliwość rozwijania naszych kompetencji.

Dlaczego warto podnosić kompetencje ?

Świat nie stoi w miejscu. Zmienia się bardzo dynamicznie. Z każdym rokiem potrzebujemy w dorosłym życiu coraz to nowych kompetencji, wiedzy, umiejętności. Są one nam potrzebne, by móc korzystać z otaczającego nas Świata, możliwości jakie nam stwarza. Potrzebujemy podnosić swoje kompetencje by móc znaleźć i utrzymać pracę.

Na przykład, jeszcze 15 lat temu, nie myśleliśmy o powszechnym dostępie do bankowości internetowej, dostępnej dla każdego.

Dzisiaj stanowi to naszą rzeczywistość.

By móc z niej w pełni bezpiecznie korzystać dobrze jest zaktualizować swoje kompetencje cyfrowe.

Kompetencje miękkie

Od kilkunastu lat rośnie także rola kompetencji społecznych, zwanych też kompetencjami miękkimi. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się od kilkunastu lat stają się jednymi z ważniejszych kryteriów znalezienia i utrzymania pracy, poza kompetencjami stricte zawodowymi. Osoby posiadające takie kompetencje są poszukiwane przez działy HR nowoczesnie zarządzanych organizacji i są traktowane jako cenny nabytek. Brak takich kompetencji skutecznie utrudnia zarówno znalezienie pracy jak i jej późniejsze utrzymanie. Z kolei posiadanie tych kompetencji przez przedsiębiorcę, zarówno pracującego już dłuższy czas, jak i startujące dopiero start-up'y jest kluczowe dla zdobywania klientów, rozwoju biznesu i odnoszenia sukcesów.

Co może pomóc w nabywaniu umiejętności podstawowych i podnoszeniu kompetencji:

- Systematyczne wzbogacanie uczenia się formalnego (np. akademickiego) przez kompetencje społeczne, uczenie się emocjonalne, sztukę, dziedzictwo kulturowe.
- Prozdrowotna aktywność fizyczna, która sprzyja prowadzeniu świadomego, zorientowanego na przyszłość i aktywnego trybu życia. Taka aktywność uczy także umiejętności planowania i osiągnięcia celów osobistych.
- Wzmacnianie od najmłodszych lat kompetencji osobistych, społecznych, umiejętności i chęci uczenia się i ciągłego rozwoju.
- Branie udziału w stażach, praktykach, wymianie doświadczeń, aktywne uczenie się i doskonalenie.

Co może pomóc w nabywaniu umiejętności podstawowych i podnoszeniu kompetencji:

- Nabywanie doświadczeń w zakresie np.: przedsiębiorczości, poprzez praktyki w firmach lub wizyty przedsiębiorców w instytucjach kształcenia i szkolenia,
- Zdobywanie praktycznych doświadczeń przedsiębiorczych, poprzez np.: ćwiczenia z kreatywności, start-upy, symulacje biznesowe czy uczenie się przedsiębiorczości oparte na projektach, mogą przynosić korzyści zarówno młodym ludziom, jak również dorosłym oraz wykładowcom i trenerom.
- Kompetencje w zakresie wielojęzyczności można rozwijać dzięki współpracy z zagranicznymi instytucjami i systemami kształcenia, szkolenia i uczenia się, mobilności kadry edukacyjnej i osób uczących się oraz wykorzystywaniu portali internetowych działających w tym obszarze.

Co może pomóc w nabywaniu umiejętności podstawowych i podnoszeniu kompetencji:

- Jeżeli to potrzebne, w sytuacji znalezienie się w niekorzystnej sytuacji osobistej lub życiowej, warto poszukać wsparcia skierowanego na poprawę włączenia społecznego, środowiskowego tak by możliwa była realizacja potencjału edukacyjnego danego człowieka. Takie wsparcie może obejmować wsparcie językowe, edukacyjne, szkoleniowe, akademickie lub społeczno-emocjonalne, metodę partnerskiego coachingu, doradztwo zawodowe lub pomoc materialną.
- Bardzo pomocna jest ciekawość, chęć, potrzeba ciągłego uczenia się, dowiadывania się rzeczy nowych, co znacząco pomaga w podnoszeniu własnych kompetencji i kwalifikacji.